

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

KIRKESTRÆDE 25-27

KØGE KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	26.10.2016
Besigtiget af:	Tine Meyling
Journalnummer:	2011-7.82.07/259-0001
Kommune:	Køge Kommune
Adresse:	Kirkestræde 25-27, 4600 Køge
Betegnelse:	Kirkestræde 25-27
Fredningsår:	1983
Omfang:	Forhuset (1600-tallet, ombygget).

— BYGNINGSBESKRIVELSE

Ejendommen består af et forhus, der er sammenbygget med et sidehus, men sidehuset er ikke omfattet af fredningen og beskrives derfor ikke nærmere. Forhuset ligger i Kirkestrædes vestlige husrække, midt i Køges ældre bydel, lige over for Køge Kirke.

Kirkestræde 25-27 er et fjorten fag langt forhus, der mod gaden og gården er opført i bindingsværk, som er overpudset og gulkalket over en sort sokkel, hvori der mod gaden er synlige syldsten. Facaden afsluttes af en gesims bestående af hvidmalede brædder. Der er ældre, torammede vinduer med seks ruder og to nyere, flammerede døre, alle vinduer og døre er oliemalede i en mørkegrøn farve. Forhuset bærer et rødt, teglhængt heltag med to kviste med let buede, zinkklædte tage og torammede vinduer med seks ruder samt to nyere tagvinduer. Gårdsiden har en sugfjæl under tagskægget. I gårdsidens tagflade er tre store kviste med let buede, zinkklædte tage og torammede vinduer med seks ruder i hver samt to nyere tagvinduer og en gulmalet skorstenspipe nær rygningen. Den frie nordvendte gavl er grundmuret, pudset og gulkalket, og i gavltrekanten er et nyere, seksrammet vindue med termoruder.

I det indre, fra nord, er et vindfang med en nyere trappe til tagetagen samt et toilet. Stuen strækker over seks fag mod gaden med et smalt køkken med udgang til gården fra et mindre vindfang. I væggen mellem stue og køkken er en stor skorsten, hvor selve ildstedsåbningen mod køkkenet er muret til, men inde i selve skorstenshulrummet er bevaret syldsten og brosten. Åbningen mod stuen er ligeledes muret til. Efter stuen mod syd er et vindfang for den sydlige yderdør, herefter følger en stue med adgang til sidehuset. Tagetagen er præget af indretninger fra de seneste halvtreds år.

Under gulvet, i de to sydligste fag, er en kælder på omkring 20 kvadratmeter fra 1400-tallet, som er opbygget af store marksten og munkesten. Gulvet er belagt med pigsten, og i loftet er synlige bjælker.

— BYGNINGSHISTORIE

I 1682 udgjorde den store grund én ejendom; som før 1761 blev delt i to, som havde hver sin ejer indtil 1848. På den sydlige grund lå der et 12 fag langt, enetages forhus og på den nordre et lignende forhus på otte fag (beskrevet første gang i 1761). Det i alt 20 fag lange forhus må – efter det høje styrterum at dømme – være opført en gang i 1600-tallet. Af denne længe er der nu kun de 14 sydlige fag tilbage, de øvrige fag blev nedrevet i 1927.

I facadens to sydligste fag var der en overgang i 1900-tallet to store butiksvinduer, men de er efter 1978 blevet fjernet og i stedet erstattet af to torammede og tredelte vinduer magen til facadens øvrige vinduer.

— KILDER

Bevaringsværdige Huse i Køge; udarbejdet af Hans Henrik Engquist, Fredningsstyrelsen, Det særlige Bygningssyn, 1978

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi knytter sig til forhusets facade, der udgør en vægtig del af gadebilledet i Kirkestræde og tillige forankrer sig i Køges middelalderbykerne, der dækker området mellem kirken og torvet. Forhuset er, som meget af den indre bys karakteristiske bebyggelse, placeret ud til gadelinjen og tilpasser sig dermed det traditionelle gadenet.

Endvidere er der miljømæssig værdi ved grundens traditionelle bebyggelsesstruktur med forhus og sidehus.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi knytter sig til forhusets længde, der fortæller, at huset tidligere har været to selvstændige boliger, hvilket understreges af de to yderdøre. Hertil kommer de ældre vinduer, der formentlig ikke er oprindelige, men som har en betragtelig alder og hvis udformning passer til det beskedne enetages hus.

I det indre ligger den kulturhistoriske værdi i køkkenets oprindelige placering mod gården, hvor det oplyses, at også elementer fra det gamle køkkenildsted er bevaret. Køkkenet og stuerne er adskilt af en langsgående hovedskillevæg, som er den oprindelige med bindingsværk og som er en vigtig del af fortællingen om tidligere beboers traditionelle plandisponering med mindre rum mod

henholdsvis gade og gård. Hertil kommer det bevarede bjælkelag og de ældre fyldingsdøre, som er med til at bevidne bygningens høje alder.

Endvidere er der kulturhistorisk værdi ved den bevarede ældre kælder under de to sydlige fag.

Det er oplyst af den nuværende ejer, at taget på et tidspunkt har været stråtækt, hvilket understøttes af, at spærene er placeret med stor afstand (i dag er de suppleret med hjælpespær og lasker). Inden tagomlægningen havde huset finske lægter.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til husets længde og de ældre vinduer og nyere tilpassede døre samt deres taktfast placerede rytme langs facaden.

I det indre knytter den arkitektoniske værdi sig til den bevarede længdeskillevæg som adskiller stuerne mod gaden og køkkenet mod gården. Ildstedets omfang kendes ikke, men evt. rester bag indmuringen ligger i tæt tilknytning til køkkenet. Endelig skal nævnes de enkelte bevarede fyldingsdøre, som er med til at styrke den arkitektoniske fortælling om huset.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier knytter sig til bygningens længde med ældre vinduer og nyere, traditionelt udførte, flammerede døre placeret taktfast langs facaden. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til hvad der formodes at være den oprindelige længdeskillevæg, som adskiller stuerne og køkkenet. Hertil hører de omtalte køkkenildsteder. Endvidere kommer de få bevarede detaljer som døre og gerichter samt bjælkelaget i stuen. Også den bevarede kælder under de sydligste fag må betragtes som bærende fredningsværdier. Endelig kommer den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Det anbefales i det indre at få retableret de oprindelige overflader med de for bygningen tidstypiske og traditionelle materialer.

Det anbefales desuden, at man ved fremtidige istandsættelser fortsat ikke retter op på bygningens skævheder, der er naturlige for de ældre bygninger, og som er vigtige for fortællingen om deres høje alder.